

Jaarverslag 2021

Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie

Utrecht, april 2022

2021: een jaar om nooit te vergeten

Omdat het, ondanks corona en lockdown, toch lukte om verbonden te blijven met onze leden en zichtbaar te blijven voor de collega's in het werkveld van de jeugd-ggz.

Een jaar waarin we keihard online gewerkt hebben om zichtbaar en zinvol te zijn.
Een jaar waarin we veel hebben geleerd over hoe we ons werk nog beter kunnen doen.

We zijn erg trots op wat we dit jaar, ondanks alle belemmeringen, hebben bereikt.
En op de veerkracht, creativiteit en flexibiliteit van alle leden, experts, ervaringsdeskundigen en professionals. Zonder hen kan het niet.

Hierbij ons jaarverslag. We weten zeker dat je er blij van wordt.

Als je iets wilt vragen of opmerken, wees welkom om contact met ons op te nemen.

Hein Rijkenberg, directeur

Organisatie en waarden

Organisatie en waarden

Ambitie en missie

De beste jeugdhulp voor kinderen en jongeren met ernstige psychische problemen

Het Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie bundelt en verspreidt kennis over de jeugd-ggz en vertaalt die naar praktisch toepasbare kennis die breed bruikbaar is. Voor professionals, jongeren en ouders. De onderbouwing vindt altijd plaats in de verbinding tussen wetenschap, praktijkkennis en ervaringskennis.

Het Kenniscentrum voegt meerwaarde toe vanuit de inhoud en brengt kennis actief naar de werkvloer. Met als doel: daadwerkelijk gebruik door professionals in de praktijk.

[>> Meer over de missie en visie van het Kenniscentrum](#)

Organisatie & waarden

Organisatie van het Kenniscentrum

- Het Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie is een duurzaam kennisnetwerk, dat in de kern bestaat uit een vereniging met leden: organisaties voor specialistische jeugdhulp. De leden betalen een jaarlijkse contributie die het Kenniscentrum inzet voor zijn kerntaken.
- Het bestuur van de vereniging vertegenwoordigt de deelnemende organisaties.
- De Wetenschappelijke Raad en Geneesmiddelencommissie bewaken de kwaliteit van de kennis die het Kenniscentrum verzamelt en verspreidt.
- Daarnaast ontvangt het Kenniscentrum subsidies voor projecten, waaronder een subsidie van het Ministerie van VWS voor samenwerking met het NJi en het Landelijk Kenniscentrum LVB.

Organisatie en waarden

Bestuur en directie

Bestuursleden	Instellingen	Functie
Mevrouw dr. L. (Lilian) Tham	MOC 't Kabouterhuis	Voorzitter
Mevrouw. mr. C. (Caroline) Schipper	Fontys	Penningmeester
Mevrouw. dr. L. (Lieke) van Domburgh	iHUB	Bestuurslid
De heer Prof. dr. R. (Ramón) Lindauer	Level	Bestuurslid
De heer dr. M. (Marco) Bottelier	Accare	Bestuurslid
De heer H. (Hein) Rijkenberg		Directeur

[>> Maak kennis met het team van het Kenniscentrum](#)

Organisatie en waarden

Leden

Organisatie en waarden

Experts

Het Kenniscentrum kan niet zonder de vrijwillige inzet van de experts die aan het Kenniscentrum verbonden zijn. Zij werken in de jeugd-ggz, bij universiteiten en kennisinstituten. Ook ouders en jongeren brengen waardevolle ervaringskennis in.

[Experts](#)

[Ervaringsraad](#)

[Wetenschappelijke raad](#)

[Geneesmiddelencommissie](#)

Organisatie en waarden

Duurzaam, uitgebreid kennisnetwerk

- Behandelaars en wetenschappers
- Ouders, jongeren, andere ervaringsdesk.
- Patiënten- en belangenorganisaties
- Hoogleraren, universiteiten/hogescholen
- Kennisinstituten: Nij, Landelijk Kenniscentrum LVB, Phrenos, NCJ, Trimbos-instituut en meer
- Branche- en beroepsverenigingen
- Nederlandse ggz en NVvP
- Ministerie van VWS
- Zorglandschap Jeugd (OZJ)
- Gemeente: beleidsmedewerkers, wethouders, zorginkopers, wijkteams
- Scholen
- Databanken: DREAMS & SEJN
- Stichting Opvoeden
- Fondsen
- Internationaal: ESCAP, IACAPAP, EFCAP
- Huisartsen

Praktijkstandaarden & kennisdossiers

Praktijkstandaarden & kennisdossiers

Praktijkstandaarden

Geactualiseerd in 2021:

- [ADHD](#)
- [Autisme](#)
- [Somatisch-symptoomstoornis](#)
- [Gedragsstoornissen](#)
- [Psychotische stoornissen](#)
- [Borderline persoonlijkheidsstoornis](#)

Praktijkstandaarden & kennisdossiers

Kennisdossiers

Geactualiseerd in 2021:

- [Jongvolwassenen \(transitiepsychiatrie\)](#)
- [Jeugd-ggz voor vluchtelingenkinderen](#)
- [Kinder- en jeugdpsychiatrie in tijden van corona](#)

Nieuw ontwikkeld in 2021:

- [Jeugd-ggz voor kinderen van ouders met een kwetsbaarheid \(KOPP/KOV, KVBO, kindvanauti\)](#)
- [Suicidepreventie bij jongeren](#): aangevuld met praktijkkennis uit de jeugd-ggz en de specialistische LVB-jeugdzorg

Projecten

Projecten

Beeldverhalen

- Psychische problemen begrijpelijk in beeld gebracht voor jongeren met een migranten- of vluchtelingenachtergrond
 - In 2021 is een Beeldverhaal over trauma toegevoegd
 - In 2022 wordt een Beeldverhaal over KOPP/KOV ontwikkeld
- Animaties: laaggeletterde ouders en jongeren kunnen de beeldverhalen ook bekijken en beluisteren in het Nederlands, Arabisch, Tigrinya en Pools.
- Samenwerking met Pharos en Level

[>> Bekijk de Beeldverhalen](#)

Mogelijk gemaakt door een subsidie van Stichting Kinderpostzegels

Projecten

Begrijp je medicijn

- “De bijsluiter bij de bijsluiter”
- Antwoorden op vragen waar jongeren en ouders écht mee zitten
- Aanvullende, praktische tips (bijv. over het gesprek met de psychiater)
- Cruciale samenhang van tekst en illustraties
- Ook voor professionals in de behandelkamer
- 2021: Update van teksten, uitbreiding naar in totaal 21 medicijnen

[>> Naar Begrijp je medicijn](#)

Mogelijk gemaakt door een subsidie van Fonds SGS

Projecten

E-learning slaapproblemen bij jongeren met autisme

- Ontwikkeling van een e-learningmodule waarmee zorgverleners in de jeugdhulp leren om:
 - slaapproblemen en -stoornissen bij jeugdigen met autisme beter te signaleren;
 - een behandeling in te zetten die rekening houdt met de specifieke kenmerken van de doelgroep
- Samenwerking met het Regionaal Autismecentrum en Kinderslaapexpert BV

[>> Bekijk de voortgang van de e-learning](#)

Mogelijk gemaakt door subsidie van Fonds SGS en Stichting Jong

Projecten

Kennissynthese

Hoe kunnen we kinderen en gezinnen in kwetsbare omstandigheden tijdig signaleren en hen zo goed mogelijk ondersteunen door het effectief versterken van beschermende factoren?

- Kennis verzamelen met behulp van literatuuronderzoek, focusgroepen met jongeren en ouders, een Delphi-studie onder stakeholders en leersessies met projectleiders van lopende onderzoeksprojecten.
- De opgedane kennis verwerkt de projectgroep tot concrete producten voor professionals.
- Een landelijke danktank van professionals denkt mee over implementatie van de resultaten.
- Partners o.a.: Landelijk Kenniscentrum LVB, Trimbos-instituut, Divosa, Pharos, Nationale Jeugdraad, NCJ, NJi, Academische Werkplaats Kajak, Movisie, Al Amal.

[>> Bekijk de voortgang van de kennissynthese](#)

Mogelijk gemaakt door subsidie van ZonMw (looptijd: december 2021 – 2025)

Projecten

Landelijke Ketenaanpak Eetstoornissen (K-EET)

- Het Kenniscentrum heeft de kassiersfunctie.
- K-EET is een bovenregionaal expertisenetwerk: professionals en ervaringsdeskundigen werken samen aan oplossingen voor hardnekkige problemen in de 'keten' van eetstoornissen.
- Onder andere ontwikkeld:
 - [First EET Kit](#), voor het herkennen, vaststellen, en behandelen van een eetstoornis
 - [K-EETi](#), de advieslijn eetstoornisenzorg voor professionals

>> [Bekijk de voortgang van K-EET](#)

Mogelijk gemaakt door een subsidie van het ministerie van VWS

Projecten

Pro-ana coaches

- Factsheet en handreiking voor professionals in de brede jeugdzorg die werken met jongeren met eetproblematiek
- Actuele kennis over het herkennen van pro-ana coaches en concrete stappen bij (een vermoeden van) zorgelijke signalen
- In samenwerking met een uitgebreide klankbordgroep

[>> Bekijk de factsheet en handreiking](#)

Mogelijk gemaakt door een subsidie van het ministerie van VWS

Projecten

Specialistische ondersteuning van huisartsen

- Onderzoek naar kenmerken van cliënten en cliënttrajecten, ingezette interventies en verwijzingen van specialistische ondersteuners jeugd (SOJ's)
- SOJ's ondersteunen huisartsen bij de zorg voor kinderen en jongeren met psychische problemen
- Onderzoek in vier gemeenten: Wijchen, Wageningen, Venlo, Venray
- Samenwerking met Karakter

[>> Bekijk de voortgang van dit onderzoek](#)

Projecten

Steeds betere acute zorg

- Onderzoek naar knelpunten, en oplossingsrichtingen en aanbevelingen voor de acute jeugd-ggz
- Onderzoek naar wat nodig is voor een goede monitoring en stuurinformatie in de acute jeugd-ggz
- Opzetten van een landelijk en regionaal lerend netwerk acute zorg voor jeugd
- Samenwerking met onder andere de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie en de Nederlandse ggz

[>> Bekijk de verkenning van knelpunten en oplossingen](#)

Mogelijk gemaakt door een subsidie van het ministerie van VWS

NEDERLANDSE
VERENIGING VOOR
PSYCHIATRIE

de
Nederlandse
ggz

Projecten

Transitie Journeys

- Kwalitatief praktijkgericht onderzoek: transitie journeys van jongeren en jongvolwassenen met een LVB en psychische problematiek, op weg naar volwassenheid en volwassenenzorg.
- Samenwerking met Maastricht University, Academische Werkplaats Kajak, Youz/De Banjaard, 's Heeren Loo, Kenniscentrum Phrenos, Landelijk Kenniscentrum LVB, LFB.

[>> Bekijk de voortgang van Transitie Journeys](#)

Mogelijk gemaakt door subsidie van FNO-MIND, programma GeestKracht

Projecten

Vernieuwing en verrijking van informatie voor ouders

- Het kennisaanbod voor ouders is in 2021 grondig herzien, bijgewerkt en aangevuld
- In samenwerking met ouders, professionals en netwerkpartners
- Betrouwbare informatie en praktische, toegankelijke antwoorden op veelgestelde vragen van ouders

[>> Bekijk het resultaat](#)

Projecten

De Vraagbaak: jongerenpanel

- Online onderzoekspanel van jongeren met ervaring met psychische problemen en/of behandeling in de jeugd-ggz
- Samenwerking met de NJR
- Resultaten van de peilingen zijn verwerkt in infographics

[>> Infographic: wat zou jij veranderen aan de zorg?](#)

[>> Infographic: Drempels bij het zoeken van hulp](#)

[>> Alles over De Vraagbaak](#)

“Goed om te weten dat de vraagbaak er is, belangrijk! Ik kijk uit naar de uitkomsten van de volgende peiling.”

— *Dennis van den Brink – Programmamanager JongWijs*

Een sterkere kennisinfrastructuur

Een sterkere kennisinfrastructuur

Integraal en duurzaam

Het Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie, het Nederlands Jeugdinstituut en het Landelijk Kenniscentrum LVB werken samen aan een duurzame kennisinfrastructuur. Mogelijk gemaakt door een subsidie van het ministerie van VWS.

Het Kenniscentrum slaat een brug tussen de specialistische en brede jeugdhulp, en vervult een publieke functie in het versterken van de integrale kennisinfrastructuur voor specialistische jeugdhulp.

Een sterkere kennisinfrastructuur

Samen voor een hoogwaardige specialistische kennisinfrastructuur

Het Kenniscentrum, het Nederlands Jeugdinstituut en het Landelijk Kenniscentrum LVB werken samen aan:

- Kennisinfrastructuur op landelijk en regionaal niveau
- Integrale kennisdeling over jeugdhulp
- Professionalisering
- Ketenbreed leren

Een sterkere kennisinfrastructuur

Infographics met toepasbare kennis

De samenwerking leidde in 2021 tot heldere overzichten met toepasbare kennis over vier actuele jeugdhulpthema's.

Integrale **JEUGDHULP**

Samen gezinnen helpen. Waar ligt de regie en hoe bouw je samen aan doelen en vertrouwen?

6
**TIPS &
LINKS**

Op weg naar **VOLWASSENHEID**

Hoe begeleid je jongeren met psychische problemen en/of een LVB in deze uitdagende levensfase?

4
**TIPS &
LINKS**

Een sterkere kennisinfrastructuur

Infographics met toepasbare kennis - vervolg

De samenwerking leidde in 2021 tot heldere overzichten met toepasbare kennis over vier actuele jeugdhulpthema's.

Suïcidepreventie **JONGEREN**

Waraan kunnen professionals werken, samen met anderen die om suïcidale jongeren heen staan?

2
**TIPS &
LINKS**

Tools voor **WIJKTEAMS**

Dankzij dit praktische, vakinhoudelijke overzicht hoeven wijkteams niet zelf het wiel uit te vinden.

10
**TOOLS
& LINKS**

Een sterkere kennisinfrastructuur

Overige activiteiten

Overige activiteiten (vervolg):

- Deelname aan [Samenwerkingsplatform Vakmanschap](#)
- Bijdragen aan [Regionale Kenniswerkplaatsen Jeugd](#)
- Bijdragen aan kennisfunctie [Regionale expertisecentra jeugd](#)
- Deelorganisatie van [Jeugd in Onderzoek](#)

Overige activiteiten in 2021

Overige activiteiten

Academische Werkplaats Kajak

Wat gebeurde er in 2021?

- Succesvol congres [Psychiatrie & LVB: Samen Op Koers](#)
- De Academische Werkplaats Kajak denkt mee met diverse lopende onderzoeken, onder meer Transitie Journeys, Dutch Intellectual Disability Study, Samen Werken Werkt.
- Handreiking [Diagnostiek en behandeling van problematische gehechtheid bij jeugdigen en jongvolwassenen met een licht verstandelijke beperking](#)
- Start van twee nieuwe werkgroepen: psychotische stoornissen en stemmingsstoornissen bij jeugdigen en jongvolwassenen met een LVB
- Twee nieuwe kernpartners: Accare en Arkin

Jonge mensen met een LVB en psychische problemen, u een zorg?

Ons ook...

Kajak
ACADEMISCHE WERKPLAATS

Organisatie

Team, structuur en historie
[Lees meer](#)

Kernpartners

Samenwerken
[Lees meer](#)

Kennis-ontwikkeling

Kennisnetwerk
[Lees meer](#)

Samen met onze partners in de jeugd-GGZ en LVB-zorg werken we aan het verbinden, ontwikkelen en verspreiden van wetenschappelijke-, praktijk- en ervaringskennis.

Met als doel het vergroten van de eigen regie en maatschappelijke participatie van kinderen, jeugdigen en jongvolwassenen met een LVB en psychische problemen.

Uw organisatie zet zich in voor zo goed mogelijke zorg, ook voor deze groep. Wellicht wilt u daarom bijdragen aan die ontwikkeling, binnen en buiten uw organisatie, in een uitgebreid kennisnetwerk?

[Lees meer over deelnemen aan ons kennisnetwerk](#)

Congressen en studiemiddagen
[Lees meer](#)

Handreikingen
[Lees meer](#)

E-health
[Lees meer](#)

Overige activiteiten

Academische Werkplaats Kajak - vervolg

[>> Bekijk de flyer en klik door naar meer over Kajak](#)

info@awkajak.nl | 030 740 400 | academischewerkplaatskajak.nl | [LinkedIn](#)

Overige activiteiten

Kennisconsortium Destigmatisering

Het Kenniscentrum was de trekker van de Werkgroep Jeugd van het [Kennisconsortium Destigmatisering en sociale inclusie](#), een samenwerkingsverband van meer dan 30 organisaties met een kerngroep van het Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie, Phrenos, Samen Sterk zonder Stigma, Tranzo en het Trimbos-instituut. Een aantal aangesloten partijen financiert het consortium.

Het doel? Bijdragen aan de acceptatie en inclusie van mensen met psychische en/of verslavingsproblemen, door wetenschappelijke kennis over effectieve destigmatisering en sociale inclusie te ontwikkelen en toe te passen.

Overige activiteiten

Subsidieaanvragen

- [Schrijven en indienen van subsidieaanvragen](#) over urgente en relevante thema's, in samenwerking met leden en netwerkpartners. Gehonoreerde subsidieaanvragen in 2021:
 - [Slaapproblemen bij jeugdigen met autisme](#). Ontwikkeling van een e-learning module voor betere signalering en gepaste behandeling
 - [Begrijpelijke informatie over leven met een ouder met psychische of verslavingsproblemen](#): De ontwikkeling van beeldverhalen voor jeugdigen met een migranten- of vluchtelingenachtergrond
 - [Kennissynthese](#): hoe kunnen we kinderen en gezinnen in kwetsbare omstandigheden tijdig signaleren en hen zo goed mogelijk ondersteunen door het effectief versterken van beschermende factoren?
 - [Steeds betere acute zorg](#): lerend netwerk acute zorg jeugd
 - UP! Uitgesproken Psychisch: een digitale bodymapprool voor jongeren met psychische problemen en professionals om (samen) na te denken over persoonlijk herstel
 - [Naar het optimaliseren van medicatiecontacten in de kinder- en jeugdpsychiatrie middels een communicatiebijsluiters](#). Een mixed-methods onderzoek naar ervaringen en verloop van medicatiecontacten bij ADHD
 - Onderwijs voor iedereen: doorontwikkeling Individuele Plaatsing en Steun (IPS) voor jongeren met ernstige psychische aandoeningen en een eerste psychose die problemen ervaren op het gebied van onderwijs en leren
 - Kennisbevordering over de effectiviteit van psychosociale interventies voor kinderen met ADHD en druk gedrag

Overige activiteiten

Subsidie voor onderzoek in de kinder- en jeugdpsychiatrie

- [Begeleiden van het aanvraagproces en de wetenschappelijke raad voor Stichting Suffugium](#)
- In 2021 ontving een onderzoek naar spraakanalyse bij het opsporen van angstklachten de subsidie. Het Kenniscentrum [interviewde onderzoeker Janna de Boer](#) hierover.

Communicatie

Communicatie

Hoofdwebsite: Kenniscentrum-kjp.nl

- 1,6 miljoen bezochte pagina's
- 570.000 gebruikers
- 58% gebruikte een smartphone/tablet, 42% een desktop/laptop
- 41% bezocht een ouderpagina, 31% een professionalspagina

Communicatie

Jongerenwebsite: Brainwiki.nl

- 172.000 bezochte pagina's
- 87.000 gebruikers
- 63% gebruikte een smartphone/tablet, 37% een desktop/laptop
- Bestbezochte pagina's: Begrijp je medicijn, ADHD, autisme

Communicatie

Sociale media

- 4000+ nieuwsbrief-subscribers
- 30% open rate
- 13% click rate (gemiddeld in vergelijkbare sector 5%)

- 30.000+ volgers eind 2020 (50% groei in 1 jaar)

- per kwartaal bijna 60.000 *weergaven*
- bijna 5000 *volgers*

Communicatie

Behaalde resultaten

- Update kennisaanbod voor ouders: [bericht](#)
- Update en uitbreiding Begrijp je medicijn: [bericht](#)
- Infographics over actuele jeugdhulpthema's: [bericht](#)
- 50 nieuwsberichten: [best gelezen bericht \(Beeldverhalen\)](#)
- 7 posts per week op LinkedIn en Twitter:
[goed gelezen post \(ADHD\)](#) | [goed gelezen post \(integrale jeugdzorg\)](#) | [goed gelezen post \(slaap\)](#)
- 12 nieuwsbrieven: [best gelezen editie \(december\)](#)
- Animaties over thema's in de jeugd-ggz: [playlist](#)
- LinkedIn-campagnes over onder meer destigmatisering, Beeldverhalen en Brainwiki
- [Promotiecampagne in huisartswachtkamers over Brainwiki](#)

Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie

info@kenniscentrum-kjp.nl

030-2270415